

Beslutningsforslag nr. B 32. Fremsat den 22. oktober 2004 af Jann Sjørnsen (KD), Bodil Kornbek (KD), Mogens Nørgård Pedersen (KD) og Tove Videbæk (KD)

Forslag til folketingsbeslutning

om at overføre den civile registrering fra folkekirken til kommunerne

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage ændringer i administrative forskrifter m.v. i denne

folketingssamling med henblik på at overføre den civile registrering af fødsler og dødsfald fra folkekirken til kommunerne.

Bemærkninger til forslaget

Formålet med forslaget

Formålet med forslaget er at flytte registreringen af fødsler og dødsfald fra folkekirken til de kommunale myndigheder, jf. den sønderjyske model. Kristendemokraterne ønsker ikke med forslaget at ændre på det grundlæggende forhold mellem stat og kirke, sådan som det er formuleret i grundloven.

Baggrund for forslaget

Kristendemokraterne har tidligere fremsat forslag om nedsættelse af en kommission med henblik på at omlægge statens økonomiske støtte til folkekirken og undersøge den civile registrering, jf. først beslutningsforslag nr. B 80 fra folketingsåret 1999-2000, jf. Folketingstidende, forhandlingerne side 4852 og tillæg A side 4984 og 4989, og sidst beslutningsforslag nr. B 115 fra folketingsåret 2002-2003, jf. Folketingstidende, forhandlingerne side 7707 og tillæg A side 6141 og 6136.

I dag afholder folkekirken af egne midler (herunder den kirkelige ligning) udgifterne til en række almene samfundsfunktioner – bl.a. personregistrering.

I et svar til Folketingets Kirkeudvalg siger Kirkeministeren (KIU, B 115 - bilag 4, folketingsåret 2002-03), at folkekirken ikke vil få flere udgifter ved en total civil registrering i kommunalt regi, selv om der skal føres et eget medlemsregister for folkekirken. Forslagsstillerne er klar over, at det, der vil være økonomisk godt for kirken – nemlig at blive fri for civilregistreringen – ikke nødvendigvis er en økonomisk fordel for resten af samfundet. Forslagsstillerne finder det vigtigt, at folkekirken får mulighed for at koncentrere sig om dens egentlige opgaver. Selv om der er gode historiske grunde til den nuværende civilregistrering, er det forslagsstillerne opfattelse, at det er mere naturligt, at denne opgave udføres kommunalt. Endelig bør Danmark ikke krænke personer med anden trosopfattelse eller overbevisning ved at kræve, at de lader sig registrere i den danske folkekirke.

Grundlovens § 4 fastslår: »Den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten.«

Den grundlæggende civilregistrering i Danmark sker ved anmeldelse til folkekirkens ministerialbøger bortset fra i Sønderjylland, hvor civilregistrerne også efter genforeningen blev bevaret som det retlige grundlag for folkeregistreringen (på det punkt er »Kongeågrænsen« aldrig blevet ophævet).

Efter dansk retsopfattelse anses tilførsler til folkekirkens ministerialbøger om fødsler, navngivelse og dødsfald for gyldigt bevis for, at de tilførte begivenheder har fundet sted. Folkekirkens ministerialbøger varetager således civilregistreringen i Danmark i henhold til gældende lovgivning. Attester efter ministerialbøgerne anses derfor for retsgyldig dokumentation for fødsel, forældreforhold, navn og dødsfald. Folkekirkens ministerialbøger er samtidig et kirkeligt register, hvilket tilsvarende gælder for de anerkendte trossamfunds ministerialbøger. Vielser, der finder sted i folkekirken, herunder i folkekirken i Sønderjylland, eller i de anerkendte trossamfund, har borgerlig retsvirkning, og registrering herom i ministerialbøgerne er retsgyldigt bevis på stedfundne handlinger. Ved dåb i folkekirken eller i de anerkendte trossamfund uden for Sønderjylland sker den borgerlige navngivelse ved dåben, forudsat at navngivelse ikke i forvejen har fundet sted ved anmeldelse.

Kirkebøgerne er offentlige registre over personer, der er født og døde her i landet (bortset fra den sønderjyske landsdel). Endvidere indeholder kirkebøgerne oplysninger om udførte kirkelige handlinger: dåb, konfirmation, vielse og begravelse. I fødsels- og dødsregistrene kan der senere indføres oplysninger om ændring af familieretlig stilling m.v., f.eks. om adoption og navneforandring.

Valgmenighedspræster fører kirkebog over de kirkelige handlinger efter de regler, der gælder for førelse af folkekirkens ministerialbøger. De tolv anerkendte trossamfunds præster har pligt til at føre ministerialbøger i overensstemmelse med de af ministeriet til

F. t. beslutn. vedr. den civile registrering

enhver tid fastsatte bestemmelser. Reglerne er i alt væsentligt de samme for alle trossamfundene.

I forbindelse med oprettelsen af det centrale personregister (CPR), hvis indhold af persondata bl.a. skal tilvejebringes ved indberetninger fra ministerialbogsførerne fra folkekirken om stedfundne fødselsanmeldelser, blev det ved lov nr. 225 af 31. maj 1968 om anmeldelse af fødsler og dødsfald bestemt, at alle fødsler, der finder sted her i landet eller om bord i skibe eller luftfartøjer, hvis første ankomststed derefter er en dansk havn eller lufthavn, skal anmeldes til folkekirkens ministerialbøger. I den sønderjyske landsdel sker anmeldelsen som hidtil til det stedlige personregister. Også børn af forældre, der tilhører et anerkendt trossamfund uden for folkekirken, skal herefter registreres i folkekirkens ministerialbøger, og det påhviler ministerialbogsførerne inden for de andre anerkendte trossamfund straks at videregende modtagne fødselsanmeldelser til folkekirkens ministerialbogsfører, bilagt de attester m.v., som er fulgt med anmeldelsen. Ligeledes skal alle jordemoderanmeldelser straks videregendes til folkekirkens ministerialbogsfører.

Kristendemokraterne ønsker af principielle grunde at stille det spørgsmål, om det i et samfund med ikke alene adskillige kristne frikirker, men også adskillige ikkekristne trossamfund, er rimeligt og naturligt, at et trossamfund står for hele den grundlæggende civile-

registrering. Dertil kommer, at det er unaturligt, at der i Danmark er en forskellig civilregistrering nord og syd for Kongeåen. Derfor foreslår Kristendemokraterne, at Folketinget fjerner civilregistreringen fra folkekirken og overfører den til de kommunale myndigheder. På den måde vil »den sønderjyske model« komme til at gælde i hele landet.

Danmark er så vidt vides det eneste land i verden, hvor den civile registrering foretages af en kirke eller bestemt trosretning. Den danske ordning betyder, at personer med muslimsk, katolsk, baptistisk eller anden trosretning eller overbevisning kan føle sig ubehageligt til mode eller ligefrem krænkede over at skulle anmelde fødsler og dødsfald til et trossamfund, de ikke tilhører. I begyndelsen af 2004 har en gruppe danske katolikker ifølge Ritzaus Bureau den 23. marts 2004 anlagt to sager mod den danske stat, fordi de mener, den danske folkekirkeordning vedrørende civilregistrering er diskriminerende på en række områder.

Ifølge en artikel fra Kristeligt Dagblad den 27. marts 2003 svarer 53 pct. af præsterne i den danske folkekirke, at de ønsker, at civilregistreringen skal overgå til staten. Ifølge den på dette tidspunkt fungerende formand for Præsteforeningen, Helle Christianesen, hænger præsternes ønske sammen med, at de ønsker at prioritere de arbejdsopgaver, de er uddannet til. Det vil sige forkyndelse, sjælesorg og undervisning.

Skriftlig fremsættelse

Jann Sjørnsen (KD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at overføre den civile registrering fra folkekirken til kommunerne.

(Beslutningsforslag nr. B 32).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.